

Sygn. akt II AKa 23/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Eichstaedt
Sędziowie:	SA Maria Wiatr (spr.) SA Izabela Dercz
Protokolant:	sekr. sądowy Kamila Jarosińska

przy udziale H. T., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2013 r.

sprawy

wnioskodawcy **A. P.**

o zadośćuczynienie z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Rejonowego w Łęczycy sygn. II K 827/09

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 6 listopada 2012 r., sygn. akt XVIII Ko 52/11

na podstawie art. 437 § 1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. J. – Kancelaria Adwokacka w Ł. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawcy w postępowaniu odwoławczym;

Sygn. akt II AKa 23/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca A. P. w dniu 13 lipca 2011r. wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 50.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za niesłuszne tymczasowe aresztowanie w sprawie II K 827/09 Sądu Rejonowego w Łęczycy.

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 6 listopada 2012r. w sprawie XVIII Ko 52/11 orzekł:

1. na podstawie art. 52§4 kpk zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz wnioskodawcy A. P. kwotę 1.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwe niesłuszne tymczasowe aresztowanie w sprawie Sądu Rejonowego w Łęczycy o sygnaturze II K 827/09 – z ustawowymi odsetkami od daty uprawomocnienia się wyroku;

2. oddalił wniosek w pozostałej części;

3. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. J. z Kancelarii Adwokackiej w Ł. kwotę 265,68 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu;

4. kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Apelację od wyroku złożyła pełnomocnik wnioskodawcy, która zaskarżyła wyrok w części oddalającej wniosek ponad kwotę 1.000 zł., tj. w pkt 2 i zarzuciła:

„1. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 kpk w zw. z art. 424 kpk i 410 kpk poprzez:

a. dowolną ocenę dowodu z dokumentów w postaci kart widzeń oraz wniosków o widzenie okoliczności, skutkującą pominięciem okoliczności, iż widzenie z B. S. odbyło się pod nadzorem funkcjonariusza służby więziennej i oczywistego ograniczenia sposobu kontaktu rodziny z wnioskodawcą w ramach tymczasowego aresztowania w porównaniu z kontaktem utrzymywanym przed zastosowaniem środka zapobiegawczego,

b. dowolną ocenę zeznań świadka P. M. w zakresie wskazywanego ograniczenia kontaktu telefonicznego wnioskodawcy z najbliższą rodziną, w tym konkubiną i synem,

c. brak wskazania w uzasadnieniu wyroku podstaw uznania zasadności wyliczenia zadośćuczynienia na poziomie kwoty 1.000 złotych w kontekście uznanej krzywdy wnioskodawcy wywołanej niesłusznym tymczasowym aresztowaniem, a co za tym idzie uniemożliwienie zweryfikowania toku argumentacyjnego sądu w tym zakresie;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść orzeczenia polegający na uznaniu iż kwota 1.000 złotych jest kwotą zasadną jako zadośćuczynienie za doznaną przez wnioskodawcę krzywdę wywołaną niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniem.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz A. P. dalszej kwoty 49.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwe niesłuszne tymczasowe aresztowanie w sprawie Sądu Rejonowego w Łęczycy o sygn. akt II K 827/09 ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy jest oczywiście bezzasadna. Na wstępie stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy w sposób wnikliwy i wszechstronny rozważył wszystkie dowody i okoliczności zgłoszone przez wnioskodawcę i jego pełnomocnika, a ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz należycie wykazał dlaczego uznał, że krzywda jakiej doznał wnioskodawca w związku z niesłusznym tymczasowym aresztowaniem winna być zrekompensowana kwotą 1.000 złotych, a nie jak wnosił A. P. kwotą 50.000 złotych. Ocena materiału dowodowego została dokonana przez sąd z uwzględnieniem reguły sformułowanej w art. 7 kpk, jest oceną wszechstronną i bezstronną, nie narusza granic swobodnej oceny, jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz nie zawiera błędów faktycznych lub logicznych. Nie jest trafne postawienie zarzutu, jakoby sąd I instancji dopuścił się obrazy art. 410 i 424 kpk. Jak to wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku sąd meriti nie pominął przy wyrokowaniu żadnego dowodu, który mógł mieć w sprawie znaczenie. Ponadto sąd I instancji wszystkie dowody rozważył i szczegółowo uzasadnił dlaczego uznał kwotę 1.000 za adekwatną rekompensatę krzywdy jakiej doznał wnioskodawca. Sąd Apelacyjny akceptując w pełni motywy sądu I instancji uznał, że nie zachodzi potrzeba powtarzania argumentów zawartych w uzasadnieniu wyroku. Za sądem meriti należy jedynie powtórzyć,

że charakter krzywd jakich doznał wnioskodawca i ich rozmiar jest nierozzerwalnie związany z jego osobą i jego odczuciami, a co za tym idzie mogły być wykazane i dowiedzione przez osobistą relację A. P.. Wnioskodawca jednak dobrowolnie zrezygnował z takiej możliwości skoro uniemożliwił sądowi I instancji przesłuchanie go w charakterze świadka. Słusznie zatem sąd ten uznał, że wnioskodawca nie wykazał aby wszystkie wymienione we wniosku składniki uzasadniające zadośćuczynienie rzeczywiście zaistniały, a tym bardziej by wiązały się bezpośrednio z tymczasowym aresztowaniem, które trwało równoległe z odbywaniem kary pozbawienia wolności, choć ciężar dowodu, o czym zdaje się nie pamiętać apelująca, spoczywał po stronie A. P. i jego pełnomocnika.

Analiza treści zarzutów postawionych przez skarżącą, jak i argumentacji przytoczonej na ich poparcie wskazuje, iż autorka środka odwoławczego nie uwzględniła podstawowych zasad procesowych stosowanych przez sądy rozpoznające tego typu sprawy wypracowanych przez orzecznictwo. Do tych zasad należy zaliczyć m. in. zasadę ciężaru dowodu. W postępowaniu z rozdziału 58 kpk Skarb Państwa i wnioskodawca są równorzędnymi podmiotami. Skarb Państwa jest podmiotem zobowiązanym do świadczenia, a wnioskodawca – podmiotem mającym wobec niego roszczenie cywilnoprawne o charakterze majątkowym. Sąd Najwyższy i Sądy Apelacyjne w licznych orzeczeniach wskazywały, że przepis art. 52§4kpk mimo zamieszczenia go w ustawie procesowej, ma charakter normy materialnoprawnej oraz, iż o niewątpliwiej niesłuszności tymczasowego aresztowania rozstrzyga sąd rozpoznający wniosek, kierując się zasadami obowiązującymi w postępowaniu karnym, natomiast na wnioskodawcy spoczywa ciężar dowodu w zakresie wykazania podstaw rozmiaru żadanego odszkodowania i zadośćuczynienia. Konsekwencją rozpoznawania sprawy w trybie przepisów rozdziału 58 kpk jest nie tylko możliwość ale i obowiązek zastosowania przepisów kpc, skoro przepisy kpk nie regulują tej kwestii. Należy zatem stwierdzić, że z treści art. 232kpc wynika jednoznacznie, że ciężar dowodowy spoczywa w decydującej mierze na wnioskodawcy i że to wnioskodawca winien wykazać jaką poniósł szkodę i wskazać wszelkie dowody, które potwierdziłyby poszczególne elementy jego żądania [np. wyroki: SN z dnia 2 marca 2010r. III KK 317/09, LEX nr 577206, SA w Szczecinie dnia 8 września 2011r. II AKa 92/11 LEX 1165453].

W ocenie Sądu Apelacyjnego, skarżąca nie ma także racji zarzucając, że sąd I instancji nie wziął pod uwagę okoliczności wynikających z zeznań świadka P. M. oraz nie wskazał dlaczego uznał, za zasadne zasądzenie kwoty 1.000 złotych. Uważna lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku prowadzi do odmiennego wniosku. Dodatkowo jedynie należy stwierdzić, że Sąd Apelacyjny podziela te poglądy prezentowane w bogatym orzecznictwie z których wprost wynika, że ustalenie konkretnej kwoty zadośćuczynienia jako „odpowiedniej” z istoty należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego i w związku z tym podlega ochronie, gdy sąd meriti uwzględni wszystkie okoliczności sprawy i oprze się na czytelnych kryteriach. W ocenie Sądu Apelacyjnego, sąd I instancji zadaniu temu sprostał.

Reasumując – skoro zarzuty apelacji i przytoczone na ich poparcie argumenty okazały się chybione to apelację należało uznać za oczywiście bezzasadną.

Wobec tego, że wnioskodawca w postępowaniu odwoławczym korzystał z pomocy pełnomocnika z urzędu, a koszty tej pomocy nie zostały opłacone Sąd Apelacyjny zasądził od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika należne jej wynagrodzenie, zgodnie z obowiązującymi w tej kwestii przepisami.

Mając na uwadze treść art. 54§2 in fine kpk, z którego wynika, że postępowanie o odszkodowanie jest wolne od kosztów, zdaniem Sądu Apelacyjnego, zbędne jest odnoszenie się do tej kwestii w treści wyroku zarówno sądu I jak i II instancji.